

האשה נקנית פרק ראשון קידושיין

מסורת הש"ס

(א) נבנתי ודפדפתי שוקת;
(ב) עני חוסר ציב צבא;
(ג) דים וזכאן; (ד) נבנתי
חרוסת, ונדפדפתי חרוסת.
והיה דלגלגן; (ו) מעשר שני
שני מים, (ז) עני מים שני
סוכה יד. דים משום ורבי
ויו שאלתי חסד מור ורבי;
(ח) נבנתי ודפדפתי: יני נבנלמו;
(ט) תוספתא קדושין פ"ב הל' ט"ט
(ע"ש), ונמשך נבאל דלג
מחל קאליני שיש ע"ש
(כ) ציב קדש, (ל) קמון יב
(מ) גיטין פ"ה, (נ) נגנבה יב
ע"פ"ל; (ס) עניסן יב; [וסס
ד"ה ה"ג, (ז) נדפדפתי:
ונמשך]; (כחיותו יב"א,
(ז) נדגלי אלמנה יב
[שן]; (ז) נדגלי שמתקדשה;
(ק) נדגלי ויו ללמנה יב; נדגלי
מעני לעני חלוט ענין

תורה אור השלם

1. **בִּי יִזְכּוּ אִישׁ אִשְׁהוֹ וּבְעֵלָהּ וְהָיָה אִם לֹא תִמְצָא חֵן בְּעֵינָיו בִּי מִצָּא כֹה עֲרוּת דָּבָר וְקִתְּבָה לָהּ סֵפֶר כְּרִיתֹת וְנָתַן בְּיָדָהּ וּשְׁלָחָהּ בְּמִיתָה:**
דברים כד א
2. **וְאִישׁ כִּי יִשְׁכַּב אֶת אִשְׁהוֹ שֹׁכֵבֶת זָרָה וְהָיָה שִׁפְחָה נְהֻרָפֶת לֹא יִשְׁפָּדָה וְנִשְׁפָּדָה אוֹ חֲפָשָׁה לֹא יִתֵּן בְּקֶרֶת תְּהִיָּה לֹא יִימְנוּ בִּי לֹא חֲפָשָׁה: וְיִקְרָא יֵט כ**

מוסף רש"י

הובא בסוף המסכת.

מוסף תוספות

- [illegible]

(יש לעי' בפירוש דבריו ויבא להרי הוא סבר לידע כל טיב גיטי

ידעה. פיר"ש אפילו לשון ההוראה פירש דיו. למלאכה. משתמע, בזה הלשון, והיא תאמר שהלשון עשו כבשת פטור דבטלה דעת מקודשת ביהודה. ומסתברא דהו"ל עדים כלל, אבל בלישני דרש"ל אלו, (ק"ו) וכן לאומה מלות חושש שגילה דעתה שנתונה לה בזה חומר להתקדש לי ואמרה הן, ואמר בטיב גיטין. בהלכותיהן. לא יהי

לְשֵׁנֵי כְּהֹנָיִם. דְּקֹאֲמֵר דְּבוּ אֵין כֹּאן בֵּית מִיחֹשׁ בֵּין דְּקִידוּשֵׁין בֵּין דְּגִירּוּשֵׁין: **לְיִסְתִּיבּוּ כַּדָּא.** לְמָה לִּי לְמִיתְנִי מְקוּדָּשָׁת מְקוּדָּשָׁת מְרִי וְיִמְנִי: **מִיחֹדָּם.** לָשׁוֹן וְהֵיוּ לְבָשָׁר אֶחָד (בְּרַאשִׁית ב:); **מִיּוּעָדָם.** לָשׁוֹן אֲשֶׁר לֹא יַעֲדָה (שְׁמֹת כה) שְׂהוּא לָשׁוֹן קִידוּשֵׁין בְּחָמָה הָעֲצִיבָה: **עוֹרְסֵי נִגְדָּם.**

לשון אפשה לו עוד כנגדו (בראשית 3): **מגורים**. לשון ויסגור צער (שם): **עצורים**. לשון עצרת שהתאספסת עמי לצית. ורצותי אמרו לשון כי אשה עזורה לנו (שמואל א כא) ולא נהירא דהאיה עזורה ממנו קאמר דהא אחימנך אמר לו לדוד אס נשמרו הנערים אך מאשה ודוד אהדר ליה אשה עזורה לנו והננו טהורים: ויהודה ועוד לקרא. וכי המקרא לרץ סיוע ממנה שציהודה: **שכן** ציהודה וי'. אלז מקרא ליכא למילף דההוא יחוד צעלמא הוא שהרי צפחה כנענית הכתוב מדבר שאין קידושין תופסין בה ומעשיקא היה סלקא דעמיה כמ"ד בגיטין (דף מג.) צחציה שפחה ואחיה צת חורין הכתוב מדבר דשייכי בה דז קידושין: **צמאי** עסקין. צחק לישי דקא מציעא לן אי הו קידושין או לא ה"ד אי צשאין מדבר עמה קודם לכן על עיסקי קידושין וכן צהצח לישי דגירושא שאלה היה מדבר עמה על עסק גיטה: **מנא** ידעה וי'. כלומר אפילו הו הנד

ידעה מאי קאמר לה
 עסקי גיטתה וקידושה
 נמי^ט דתנן היה מדבר ע
 וקידושה ונתן לה גיט
 ר' יוסי אומר דיו ר' יר
 ואמר רב הונא אמר ע
 אמרי לעולם במדבר
 וקידושה ואי דיהיב
 דיהב לה ואמר לה
 מיבעי ליה הני לישיני
 דילמא למלאכה קאמרי
 מדבר עם האשה על
 ונתן לה גיטה וקידוש
 אומר דיו ר' יהודה און
 יהודה אמר שמואל
 ענין וכן אמר ר"א א"ר
 באותו ענין כתנאי א"ר
 באותו ענין ר' אלעזר
 שאין עסקין באותו
 באותו ענין מנא ידעה
 אביי^י מענין לענין בא
 אמר שמואל הלכה כ
 לרב אשי ואלא הא
 שמואל ככל שאינו יוד
 לא יהא לו עסק עמה
 הא דרב הונא אמר ש
 וכן בגירושין נתן לה ג
 משולחת הרי את מג
 לכל אדם הרי היא כ
 לה גיטה ואמר לה לא

וכן בגירושין. כמו אמר מר וכן בגירושין כו': פשיטא. בנחותא:

יִזְרַח מִי יבֹא הִרִי מְדוּבֵר בְּבֶעַל עֲצָמוֹ). ט. תִּימָה אִי לֹא שְׁמִיעַ לִיהָ לָמָּה לֹא יִהְיֶה לוֹ עֶסֶק עִמָּהּ וְדִקְדוּשֵׁינָּה הַלֵּכֶךְ נִרְאָה לְפָרֶשׁ. [נִרְאָה דְלֹא כִפִּי הִרְרִי עֲזוּרִיאֵל.] דִּהֲק. [מוֹסֵף הִרְרָאָה. (עִי' מִהֲרַשָּׁא)].

[illegible]

ודן די יהוי ליכי מינאל הוא גופו של גט ופליגי רבנן^א עליה ושמואל סבר כרבנן^ב וי"ל דהרי את מקודשת ולא אמר לי לא משמע כלל דמקודשת לי קאמר דאדם עשוי לקדש אשה לחצירו וידיים שאין מוכיחות כלל כי הני ודאי קאמר שמואל לא היינן ידיים^א אבל בזהאי

דנדרים הוו מוכיחות טפי וכן ההוא
דכותב טופסי גיטין^ט הוו מוכיחות
דאין אלס מרגש אשת חצירו אן
צריש מסכת נזיר (דף 97 ב)^י יש ספרים
דגרסי האומר אהא ה"ו נזיר אמר
שמואל והוא שהיה נזיר עובר לפניו
וקא אמר לימא דקסבר שמואל דים
שאין מוכיחות לא הוין דים אין^י
מש"ס^י כי נזיר עובר לפניו הו דים
מוכיחות ומשני אכל אין נזיר עובר
לפניו הו דים שאין מוכיחות ולא
מהני ואית ספרים דגרסי לימא
קסבר שמואל דים שאין מוכיחות
לא הוין דים ומשני עובר לפניו
הוין דים שאין מוכיחות לכל הפחות
אכל אין עובר לפניו אפילו שאין
מוכיחות לא הוין^י

עֲצוּרָתִי מִהוּ פִּי צְקוּטָרָה
לְשׁוֹן עֲזָרָה שְׂמֵחָה
נִאֲסָפָה עֲמִי צְבִיטָה וְרִבּוּי מִפְּרָסִים
לְשׁוֹן כִּי אֲשֶׁה עֲזָרָה לָנוּ וְלֹא נִהְיֶה
דְּהִיּוּל עֲזָרָה מִמֶּנּוּ קֹאמֶר דֶּהָא
אֲחִינֹלָךְ אֲמַר לֹא לְדֹד אֲנִי נִשְׁמְרוּ
הַנְּעִירִים אֵךְ מֵאֲשֶׁה יְדוּד אֲהֲדֵר לִיה
אֲשֶׁה עֲזָרָה לָנוּ וְהִנֵּנוּ טְהוּרִים עֲכִ"ל
וְרִ"י מֵיִשָּׁז לִישָׁנָה דְּקֶרֶא כְּפִירֹשׁ
רְבוּתוֹ דֶּה"פ כִּי אֲשֶׁה אֲסִיתָה אֲזַלְנוּ
תִּתְּמוּל טַלְשׁוֹם וְהִיא זֹה אֲזַל עֲשִׂיו
אֲנִינוּ טְהוּרִים וְיִתְּמָה דְּלֵכ אֲלוּ
הַלְשׁוֹנוֹת שְׂמֵחָה לִישָׁנָה דְּקֶרֶא:

משום שנה והיא שפחה נחפרת
איש. וסדר דקרא מיירי
 בחציה שפחה וחציה נח
 מורין המאורסת לע"ע וכמ"ד
 בהשולט (גיטין דף מה.)
 דקדושת מוסקין זה:
שכן ביהודה קורין
 לאריות חרופה.
 ודוקא ציהודה

אכל בעלמא לא דקסבר (ד)שפסחה
כעניית הכתוב מדבר שאין קידושין
מופסין זה: לא יהא לו עסק
עמהן. פי' כגונטרס לא יהא דין
בזה שמה יתור איסור ערוה וזהו
ענינו שאינו יכול לתקן וזהו: עורלא
פי' שלא ידבר עם הנשים על עסקי
קידושין לקדשם שפעמים שמהא
מקודשת באמירתם או בנתינתם ולא
יצין וקשה מינה בקידושין בגירושין
מה צדק אם יסבור שאינה (מגורשת)
ושמה צריכה למיחש לכהן מיהו לישא
דעמהן לא משמע הכי דלון אדם
יכול ליתן גט אלא לאשתו ועוד
לדקמן בפרקין (דף יג.) משמע שיש
חשש איסור אשת איש דאמר וקשין
לעולם מדור המבול ומיהו יש לומר
דאיכא למיחש אם פסטה יד וקבלה
קידושין מאחר: אפ"ה שמע
ל"ה. פירוש אדם שנתמנה אגטין
וקידושין צריכין אנו להודיעו הא
דרב יהודה אמר שמואל שלא יכשל
בה דשכיחא או דילמא איכא למיחש
וכן משמע ממוך פירוש אגטרס:
אגטרס

ליה הכי בכריתות פרק ד' מחוסרי כפרה [יא, א] ואנן קי"ל כתנא דפליג עליה התם דבחציה ש לעבד עברי הכתוב מדבר, כמו דאיתא בפרק השולח [מג, א], ולדידיה נחרפת לשון קדושין,

מקדושת קדו"ל כותיה כמו שכירתה להחשוד וכ"כ הרים (אישו פ"ג ז'רן). במא' עסקין
ביתא מבניה עז הדברים אל תנרתיא להחשדו לל' הכי נמי. דאורשין דנתן היה מדבר עסקין
ביתא משמעותו הנמצא שאין הדבר חלוי במה שאר עיריין, ומסבחתא אום תחלה אמר לעיריין
אישין אל שייך הלא לימירט שנתן עמל כל אדם כארמיתן בשבת [א, א] דאנשי תורה
אל לשון דאורשין ויבנו השומעים גם כן (ד) שנתקדשו מקדושת, דאורשין חרובתא ביהודה הוציא
איהיה אבל אל אל היה מדבר עמה על עסקי קדושיה דואי למלאכת משמטע, ואפילו ששיניהם
לשון תורה הבינה תלפזן תחלתא דאורשין והוא קדושיה שני פ"ד ע"ז. דאורשין דנתן עסקין
שאר דאורשין. נוצה היה מדבר עמה. במסכתא עמל שני פ"ד ע"ז. תננה לל' בביט נט' נמי איה
לשון דאורשין שרצה להחשדו ל' נתן לה הכסף (ו) באותו ענין. כלומר ענין הקדושיה לענין אחי ו'
גמר ואינו מפרש וא"ל (א) שצאן, ודבר ש' עסקין ואלו הדברים נתן לה הכסף. והלכך
א"ל. והוא ששטרין באותו ענין דוקא כלכלמי מ' מיכאח א"ל מילתא שיהיה אדם מקדש וא'
מקדש ואינו מפרש וא"ל (א) שצאן, ודבר ש' עסקין ואלו הדברים נתן לה הכסף. והלכך

עין משפט
נר מצוה

כז א ב מיי פ"ג מהל' אישות
הל'ו סמג עשין עח טוש"ע
אה"ע סימן כז סעיף ב:
כח ג מיי שם הל'ו טוש"ע
שם סעי' ג:

כבד ד' מיין ש' ה'תש"ט
 ארבע ש' סעי':
 ל' ה'תש"ט ש' הלכה ד' תשובה
 סעי' א' גהמ"ה:
 לא' ד' מיין ש' ה'תש"ט ופ"א
 מהל' גירושין ה'תש"ט סעי' א'
 עשן וחק תשובה ש' סעי' א'
 וס' קלו סעי' ב':
 לב' ד' מיין ש' פ"א מהל' אשות
 א' תשובה ש' סעי' א'
 סמ"ח כ' סעי' א':
 לג' ד' גירושין ה'תש"ט ופ"א
 מהל' גירושין ה'תש"ט סעי' א'
 ש' תשובה ש' סעי' א' כ' סעי'
 א' וס' קלו סעי' ב':
 ט' תשובה ש' סעי' א' כ' סעי'
 וס' קלו סעי' ב' כ' סעי' א'
 כהנא סעי' א':
 לד' ד' מיין ש' פ"א מהל' גירושין
 ה'תש"ט סעי' א' כ' סעי' א'
 ארבע ש' קלו סעי' ד':

תוס' ר"י תזקז

תיר את אשתי. שקדשת בכסף
 ואמר כלו כי יהיה מכתב
 ומכירה כונת הלשון, דא
 לא מבינה לאו כלום הוא.
 וכן מה שהיה מדבר בענין
 על נסמי קדושה שצ"ע
 שהנה מבינה לה נתינת
 ואצ"ע לא אמר לה כיוון
 דיו. ואם קדשה בשטר מיידי
 שכח לה כך. מיוחדת. לשון
 (כד.) מיוחדת. אחד [בראשית] אשר
 לו יצרה [שמות כ. ח.].
 עזרת נגדה. לשון אעשה
 לו עוד נגדו. [בראשית] ב.
 צלעתי מגורתי תחת.
 [ש"ן] וכן את הצלע ויסגור
 בשר תחתניה עמי פסוק
 א. עזרתה. כלומר נאספת
 עם בתי. לא מצוין למידי
 לשון אשה עצורה נל ש"א
 (ן ו) תהאש. ור"ל מנועה
 ממנו. התפורה. לשון אל
 נתפסה (מכבד ה. יג.) או
 נל נתפסה עמי בבית. כי
 יקח. אלמא פ' עמי קדושי.
 ואידך תבע. והו' פסוק
 מקדשתו. השבירה יהודה
 לארסות. חרופה. אלמא לשון
 ארסות הוא. רובא דעלמא.
 [ליקט למידי דא דהה' שהו
 דעלמא] הו' קדושי אף
 במיעוט אם אינו שם ארסות
 קדושי. שהו אף אם אומרת
 שדעתה שהלשון אמר לה
 קדושי' עם העדים
 אינם מבינים הלשון והו' לה
 מקדשת בלא עדים שהו
 כחך דרש ורשעו לא אמר מצד
 מה שהו אומרים שכונתו
 לקדושי. אלא ה"ק תני
 עבד מימרא חלולת ותני
 קדושתא כאילו היה מקדשת
 ברוב העולם במביניה לשון.
 [יהודה] ועוד לקרא. הואיל
 וסבירא לך דקרא לשון
 קדושי. מה נל להביא סייע
 מלשון יהודה, אלא דוא
 סבירא ליה דקרא אלו קדושי
 קדושי הואו דלשון יהוד
 בעלמא, דבשפתא כנענית
 הכתוב מדבר שאין קדושי
 תופסין בו, אלא הכיהודה
 קאמר רהואיל בקולשונם הוא
 מלשון קדושי מקדשת הואיל
 ומכרת שלשם קדושי אמר
 לה. כי הליקט את השניה
 ליהודי דר' ושמצאל הכהונה

לכך האומר חרופתי בכל מקום

בנהי לישני דמיכעיא לן. מנא
על עסקי קדושה ונתן לה ולא
הרי אני נותן לה לשם קדושין
שמוציאים משוי על ראשם אם
יבהודה הי לשון קדושין היא
ידים שלקדושין נתכנו אין כאן
ג' (ה"ו) דאין קדושה מלכות
ולא בעיני דעתה וידה צריך
אם מאתו ענין שאמר לה תרצי
: רכבי מחברו ולא הוו קדושי.
ש ואינו מפרש או לא שכיחא.